

**O SCRIERE BUDHISTĂ FUNDAMENTALĂ.
VASUBANDHU, VIJŃAPTIMĀTRATĀSIDDHI.
VIMŚIKĀKĀRIKĀ CU VIMŚIKĀKĀRIKĀVṚTTI
(STABILIREA EXISTENȚEI UNICE A IDEAȚILOR.
TRATATUL ÎN 20 DE VERSETE,
CU COMENTARIUL LA TRATATUL ÎN 20 DE VERSETE)**

Ovidiu NEDU

Cuvinte cheie: budhism, Vijñānavāda, Vasubandhu, idealism, conștiință, ideație

Vijñaptimātratāsiddhi este una dintre scrierile majore ale lui Vasubandhu, fondatorul școlii Vijñānavāda, din budhismul Mahāyāna, și constă din două tratate: *Vimśikākārikā* și *Trimśikākārikā*. Primul dintre cele două tratate este mai degrabă interesat în a expune și a contracara obiecțiile ce i se aduc doctrinei idealiste, pe când cel de-al doilea expune această doctrină într-un mod asertiv.

Tratatul în 20 de versete reprezintă partea de polemică a lucrării *Vijñaptimātratāsiddhi*. Deși titlul lucrării este *Tratatul în 20 de versete*, în realitate, numărul versetelor este de 22. În general, Vasubandhu oferă interpretări în termeni idealști ale unor situații ce par a implica existența unor entități externe, obiective. Lucrarea este concepută sub forma unui dialog între Vasubandhu și un oponent virtual, adept al filosofiei realiste. Filosofia realistă avută în vedere este în general atomismul școlii Vaiśeṣika, foarte influent în India la acea vreme; astfel se explică interesul ridicat al lui Vasubandhu în a respinge teoria atomistă.

Deși lucrarea este predominant polemică, uneori Vasubandhu își expune propriile sale teorii idealiste ca alternativă la teoriile realiste respinse.

Cele 22 de versete ale lucrării au fost comentate de Vasubandhu însuși; comentariul, numit *Vimśikākārikāvṛtti*, este tradus laolaltă cu versetele.